

Tujerodne drevesne vrste pri nas

OCTOVEC

Octovec (*Rhus typhina*) je manjše drevo ali grm, ki izvira iz vzhodnega dela Severne Amerike. Pri nas je pogosto okrasno drevo.

Slovensko ime octovec izvira iz stare besede za kis – oacet. Iz plodov octovca so nekoč severno ameriška domorodna plemena pripravljala posebno pijačo, podobno limonadi.

Predstavitev vrste

Za octovec je značilna široka dežnikasta krošnjja. Liste ima velike, sestavljene iz 13-27 lističev. Za razliko od listov velikega pajesena, imajo pri tej drevesni vrsti listi grobo nazobčan rob. Zgornji del lističev je temno zelen, spodnji je svetlejši, jeseni pa se lepo obarvajo v rdečkaste odtenke. Poganjki in mlade veje imajo dlačice. Drevo ne zraste več kot 7 m v višino.

Octovec je dvodomna rastlina (posamezna rastlina razvije cvetove zgolj enega spola). Majhni zeleno-rumeni cvetovi, ki se pojavijo junija in julija, so združeni v pokončna socvetja. Konec poletja se na ženskih rastlinah razvijejo koničasti, rdeči in štrleči dlakavi plodovi, ki so združeni v pokončna koničasta soplodja. Ta ostanejo na drevesu vse do pomladi.

Širjenje in odstranjevanje

Octovec pogosto opazimo na vrtovih, poleg tega pa uspeva predvsem na opuščeni mestnih površinah in ob robovih gozdov. Drevo se v neposredno okolico bujno razrašča s koreninskimi sistemom, iz katerega odženejo mladi poganjki. Zato lahko tvori zelo goste sestoje in izriva domorodne vrste. Octovec je na opozorilnem seznamu, na katerega uvrščamo potencialno invazivne vrste.

Pri odstranjevanju je pomembna vztrajnost. Če starejše drevo požagamo, mlade rastline hitro poženejo. Zato se priporoča poškodovanje starejših rastlin s t. i. "obročkanjem". Z odstranitvijo približno 10 cm pasu lubja okoli celotnega debla (naredimo "obroč"), s tem se prekine dotok snovi, rastlina počasi odmira in se na koncu posuši.

Zeleni vrtni odpad sodi v zbirne centre

Ta drevesna vrsta se je z vrtov razširila v naravo, od koder jo je ponekod težko odstraniti. Zato je zelo pomembno, da zeleni odrez še posebno potencialno invazivnih rastlin odpeljemo v zbirne centre in ga ne odlagamo v naravo.

Pomemben del Interreg projekta ALPTREES je tudi informiranje in ozaveščanje lastnikov vrtov in gozdov ter širše javnosti o problematiki tujerodnih (invazivnih) drevesnih vrst.

Octovec je manjše okrasno drevo z dežnikasto krošnjo

Značilen skupek rdečih plodov (soplodje)

V okolico se bujno razrašča

Avtorja:

mag. Živa Bobič Červek, Skupna občinska uprava Maribor, Skupna služba varstva okolja

dr. Aleksander Marinšek, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno ekologijo